

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Zigre Miklós, Lazar Aurél és Jacob József nyilatkozik Románia és Magyarország közeledéséről az Estilapnak Jorga cikkének visszhangja Nagyváradon

A napi politika kicsinyes vi-
zályain, szűkös kombinációin
ül az igazi államférfiut azok a
elációk érdeklik, amelyek orszá-
kat országokhoz, népeket né-
pekhez hoznak közelebb és ame-
lyek egy állam és egy nép törté-
nelmi szerepének igazi ottribus-
umai. Románia életéből sem
hiányoznak azok a távlatos kom-
binációk, amelyek hol egyik, hol
másik európai hatalommal való
szorosabb összeköttetést céloz-
nak Románia szempontjából, be-
széltek már francia, később an-
gol, aztán olasz és

mindezekkel párhuzamosan
magyar orientációról.

1919 óta, — amikor egy debre-
ceni egyetemi tanár: rugonfalvi
Kiss István memorandumba fog-
lalta azokat az érveket, amelyek
egy magyar-román perszonál-
unió mellett szólnak — mind e
mai napig sűrű időközökben jár-
ta az európai sajtót az a hír, hogy
Budapest és Bukarest közeledni
készül egymáshoz.

Legújabbban Románia egyik
legszilvesztőbb politikusa és euró-
pai hírnevű tudósa: Jorga Mik-
lós veti fel ezt az eszmét. Lap-
jában, a Neamul Roma-
nescben, — mint a minap re-
produkáltuk, — vezércikk kere-
tében foglalkozott a két ország
közeledésének ideájával és en-
nek során találkozunk ezzel a
nagyérdékű fejtegetéssel:

— — — mi történne, ha románok
és magyarok között tényleg léteznék
az egymás jövőjének biztosítására vo-
natkozó egyezmény?

— Anélkül, hogy egy mindent előtű-
pánszlávizmus lehetőségében himnénk,
a szövetségből az következne, hogy
ez a két ország, amely Kelet-Európá-
ban rokonvérrel nem bír, nem veszé-
lyeztetné egymást kölcsönös ellensé-
geskedés által és nem súlyosbitana
egy magában véve már eléggé kedve-
zetlen helyzetet. Az következne,
hogy amikor Oroszország újból tatáros
hódításokra indulna, Dzsingizkán és
Timurlenk utódai előtt nemcsak vékony
gát emelkedne, hanem a fajokon-
szenv minden gyengesége nélkül szem-
be találják magukat egy egységes
elhatározással, amely saját létevel a
nyugati civilizáció küszöbét is védni
kivánja, amelyből egyenlő módon tá-
pálkozunk.

— Az következne, hogy azon-
ban a magyarok, amely azokat a

titikailag uralni nem tudja, részünkről
minden kulturális megnyilvánulásában
védelemben részesülne. Az következ-
ne, hogy a gazdasági életben, ahol
még annyit kell tanulnunk nyugati
szomszédainktól, segíthetnők egymást.
Az következne... De vajon van-
nak-e még a világon okos emberek?

Jorga cikke igen élénk feltű-
nést keltett úgy magyar, mint a
román közéletben.

A Nagyvárad Estilap
munkatársa felkereste dr Zigre
Miklóst, dr Lazar Aurélt és dr
Jacob Józsefet, — akik a há-
rom legerősebb politikai párt
reprezentánsai — és kérdést in-
tézett hozzájuk:

mi a véleményük Jorga cik-
keről és Magyarország és
Románia közeledéséről?

A figyelemreméltó válaszokat
itt közöljük:

Dr Zigre Miklós

volt kisebbségi államtitkár ezt
mondotta

— A Jorga Miklós cikkében
megnyilvánuló gondolat mély
nyomot kell, hogy hagyjon mind
azoknak a lelkeletében, akiket
egyik részről sem hevit tulzott
nacionalizmus és akik nyitott
szemmel nézik a földrajzot, lát-
ják a románságot és magyarsá-
got körülövező kultúra, nyelv és
fajokon nemzetek fejlődési le-
hetőségét, a fejlődésben rejlő
expansziós erőket és a Masaryk
Tamás által is beismert kultúra
egységben nyilvánuló, ma még
közeledni készülő ezt a célt kitűző
panszlavizmust.

Dr Lazar Aurél,

a román nemzeti párt alelnöke,
volt igazságügyi reszortfőnök így
nyilatkozott:

— Olvastam a Nagyvárad Esti-
lap nyomán Jorga kérdéses
cikkét

és teljesen osztom Jorga
felfogását,

kettős szempontból. Elsősorban
az általános európai béke szem-
pontjából, másodsor pedig Ró-
mánia speciális helyzeténél fog-
va, amely szerint Európa keleti
részén megindult újabb mozgá-
sokkal szemben védi azt az ál-
lameszmét és azt a nemzeti gon-
dolatot, amely nemcsak saját,

hanem különösen a nyugati nagy
szövetségesek állami létezésének
is alapját képezi. Ismétlődne
az a történelmi mult, amidőn a
román és a magyar nemzet egy-
formán küzdött és vérzett a nyu-
gati civilizáció és a keresztény-
ség védelmében a török invázió-
val szemben. Mindkét ország
polgárainak belső nyugalmát és
fejlődését biztosítaná a két ál-
lam közötti megértés, amelynek
gazdasági, társadalmi és kulturá-
lis következményei minden gon-
dolkozó fő előtt, — akik Európa
békéjét, ujjaépítését és a valódi

demokrácia diadalát óhajtja —
kétségen kívül tisztán állhatnak.

Dr Jacob József,

volt prefektus, az Averescu
párt egyik legszármottevőbb lea-
dere, ezt mondotta:

— Okosnak és célravezetőnek
tartom Jorga eszméjét. Hiszen
1920-ban, az Averescu-kormány
idején, Mihályi Tivadar erdélyi
miniszter volt az, aki a két állam
közötti jóviszony létrehozása kö-
rül sokat tevékenykedett. Kü-
lönben is, nem sokára kormányra
kerül az Averescu-párt és akkor
ez a kérdés nagyon aktuális lesz.
Magától értetődik, hogy

a két állam egymásra van
utalva

és mindkettejük haladásának ez
volna legfőbb garanciája.

Biharban is megkezdik az állampolgárság megállapítását

Tatarescu és Cipaianu államtitkárok Nagyváradra
jönnek — Popovici prefektus nyilatkozata

Popovici Miklós dr prefektus
tegnap délután érkezett vissza
Bukarestből. Utjának eredmé-
nyéről ma délelőtt a következő-
ket mondotta az Estilap munka-
társának:

— A miniszteriumban elsősor-
ban is

az agrártörvény végrehaj-
tása ügyében jártam el.

A földosztásnál esetlegesen fel-
merült hibákat mindenütt

a helyszínen kívánom kor-
rigálni.

Tatarescu és Cipoian államtit-
kár urak legközelebb eljönnek
Váradra és a jogosnak talált igé-
nyeket kielégítik. A régi szerző-
déseket akár társaságokkal akár

egyénnel szemben állottak
fönn, megszüntetjük.

— A tisztviselő-kérdés rende-
zéséről is folytattam tárgyalás-
kat. Azonkívül eljártam a vár-
megyei utak, erdők és legelők
ügyében.

— Az állampolgárság meg-
állapításának munkálatait a
megyében is megkezdjük.

Vitás esetekben a helybeli kirá-
lyi tábla hatásköre alatt működő
speciális bizottság fog dönteni.
A bizottság elnöke egy tábla-
bíró, tagjai pedig a város és a
vármegye egy-egy delegátusa.
Ezeket a delegátusokat és kije-
lölöm és felterjesztésem alapján
a belügyminiszter kinevezi őket.

Huszonhárom párt harcol egymással a németországi választáson

— Az Estilap eredeti távirata —

A német birodalmi gyűlési választások vasárnap folytak le.
Összesen huszonhárom párt vett részt a küzdelemben. A német
választási törvény értelmében minden hatvanezer szavazóra esik
egy mandátum. A választásban résztvevő pártok között a leg-
erősebbek: a szociáldemokrata, mérsékelt munkások pártja, a
centrumpárt, a nemzeti néppárt, a demokrata párt és a bajor pa-
rasztpárt.

Berlinben óriási választási agitáció folyik. Fellobogóztak
autók száguldanak a városban keresztül és a röpiratok egész gara-
madáját osztogatják.

Az egész német birodalom feszült várakozással néz a sors-
döntő aktus eredménye elé.

Hírek

Ketten beszélnek...

- A. Mond kérlek, ki az a Rott és Steinhardt.
 B. Lassan beszélj kérlek, mert még megdől a valaki hallani.
 A. Mit találnak meghallani, hát amit kérdeztem azt nem szabad kérdezni?
 B. Kérdezni ugyan szabad, de szégyenleném ha valaki meghallaná, hogy van még a világon ember, ki Rott és Steinhardt nem ismeri.

Holnap, Szent György napján vasárnapi munkaszünet, a boltok zárva tartandók, ipari üzemekben is szünetel a munka. A lapok a rendes időben megjelennek.

* Változások az államrendőrségben. Catana Aurél rendőrprefektus intézkedésére a mai naptól kezdve a prefektusi titkári teendőket Cserbu János kapitány látja el. Cosma Edmund volt titkár, Costescu Efimiet a közigazgatási főnök mellé osztották be. A prefektus utasításának megfelelően három új brigádot szerveztek. Az első brigád parancsnok Borodi detektív felügyelő, a második brigádé Russu komiszárus, a harmadik brigád parancsnoka Jönescu kapitány, a bünygyi osztály volt tisztviselője. A brigádokhoz hat-hat detektív van beosztva. Morár György rendőrkapitány a rendőrlégénység parancsnoka speciális megbízást nyert a pályaudvari rendőrkülönítmény vezetésére, de emellett továbbra is a rendőrlégénység élén marad.

* Sikkesztő mészárossegéd. Az államrendőrség büntügyi osztálya közözlőlevelet adott ki. Szuhai Vencel 14 éves mészárossegéd ellen, aki gazdájától Kátz Lajos béklereskedőtől 50.000 lei értékű faggyut lopott el. Szuhai Nagyváradról Margittára szökött, de a csendőrség jelentése szerint kelő pillanatban onnan is megugrott.

* Hubay 11-i koncertjére jegyek már csak korlátozott számban kaphatók a Musicában.

Naponla Iriss éleszlő kapható Blum Izsikereskedőnél

* Az Atlantio nyári moziban ma, hétfőn Gerhardt Hauptmann nagyhatású drámája, a Fantom kerül vetítésre. A nagyszabású drámát Thea v. Harbou, a Hindu siremlék szerzője alkalmazta filmre. A főszerepben Lia de Putti, Lil Dagover, Aud Egede Vissen és Alfred Abel nyújtják ritka tehetségük legjavát. Előadás kezdete pontban 9 órakor.

* Az Apolló mozgószínházban ma, hétfőn utoljára látható az „Árnyék” Octave Feuillet regényéből készült filmremek. Főszerepben: Francesco Bertini és Amleto Novelli. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Hétfő, Kedd Szerda

PAGANINI

Minden idők legnagyobb zenevirtuózának élete, szerelme és halála filmen, 8 nagy felvonásban.

A főszerepben:

CONRAD VEIDI, EVA MAY
és a kis MARTIN HERZBERG

Ezt megelőzi: „A japán trónörökös bukaresti látogatása”

* BORTNI KALAP 200 lei, női kalapudnóságaink megérkeztek „RITA” szalon Strada Alexandri (Teleki-utca) 24.

Inkább ma mint holnap biztosítson magának helyet a Rott és Steinhardt előadásokra.

* Rendelje meg előre jegyét a Rott és Steinhardt előadásokra. —* Ne felejtse el jegyet rendelni a Rott és Steinhardt előadásokra.

* Legszebb női gyöngyszalma kalapok 175 lei. Legfinomabb bore formák 300 lei. Átalakításokat legszebben készítünk „Favorit” kalapüzem. Arany János-utca 2.

Telefonon

vagy

személyesen

rendelhet már jegyeket az Apolló pénztáránál a Rott és Steinhardt előadásokra. Telefon szám 13-49.

* Kegyelet a Sas alatt.

* Orvosi hr. Dr. Ercmann Lajos III. orv. és gégeorvos, rendelőjét a Bul. Reg. Ferd. és Parcul Traian (Rákóczi-ut és Széchenyi-ter) sarkán levő Rimánóczy-palotába helyezte át.

* A Dorian-filmszínházban ma, hétfőn látható először „Paganini” a minden idők legnagyobb zenevirtuózának csodálatos élete, szerelme, halála és feltámadása filmen. A főszerepben Conrad Veidt a „Hindu siremlék” kiváló főszereplője alakítja, mellő partnerei a bájos Eva May és a kis Martin Herzberg. „Cooperfield Dávid” gyermek főszereplője. A 8 felvonásos monumentális film „A japán trónörökös bukaresti látogatása” című aktualitás előzi meg.

„TIVOLI”

Str. Avram Iancu volt Kossuth u.) 2.

Megkezdte az olcsó elárulást

* Találtak egy női ridikült, némi pénztartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrség I. emelet 10. számú szobájában.

Atlantic nyári-mozi

Hétfőn és kedden

Gerhardt Hauptmann drámája

FANTOM

Filmre alkalmazta Thea v. Harbou a Hindu siremlék szerzője.

Főszerepben:

Lia de Putti, Aud Egede Nissen, Lil Dagover, Alfred Abel.

Kezdeté pontban 9 órakor.

Apolló mozgószínház

Ma hétfőn utoljára

Octave Feuillet
regénye

AZ ÁRNYÉK

dráma 6 felvonásban.

Főszerepben:

Franciska Bertini
és Amleto Novelli

Gyári árak:

Prima cerna harisnyák 22-55 leig. Prima flór harisnyák 70 lei, Prima muszlin látványos harisnyák 80 lei, Prima selyem flór látványos harisnyák 98-125 leig. Divat soknik 27-85 leig. Divat nyakkendők 20-95 leig. Divat zsebkendők 15-40, Férfigallér 18-25 leig. Harisnyák minden elképzelhető színben és árában. — Gyermekcsoknik, szabó kellékek és minden rövidáru cikkek állandó nagy raklára.

Nyílttér

Értesítem a t. közönséget, hogy üzletembe bevezettem direkt gyárból legfinomabb

női- és férfi ruhaszöveteket, melyeket igen megfelelő áron árusítom.

Ezért a rakláron levő rövid és galanteri áruimat, minden elfogadható áron kiárusítom.

Oláry I.-öég.

Heti áriegyzék

a most érkezett árakról.

Vizes készlet csisz. 6 szem.	50-
Boros készlet	6 " 50-
Sörös	6 " 100-
Likörös	6 " 50-
Gyümölcs	6 " 130-
Befőttes	6 " 80-
Teáskészl. aranyos	6 " 400-
Kávé	6 " 400-
Feketés	6 " 150-
Ebédlő	6 " 800-
Mosdókészl. szín. felszer.	350-
Vendégül: mély-lapos tányér	12-
„ csemegetányér	10-
„ vizes pohár csisz.	4-
„ boros	3-
„ evőeszköz párja	40-

Kávéházi és étterem felszerelések

Eladás nagyban és kicsinyben

Képzőművészet — Ábrák, veges

Fraili Komlós Testvérek

Gyári raklar — Nagykereskedés

Gradea-Mare — Nagyvárad

Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 13. szám.

Festl

Tisztítl

Kalinovcsán

Zöldfa-passage
81 sz.

Mosl

Vasali

Egy új vendéglő

hálópult

egy kétszapos

sörapparátus és egy

vendéglő sparherd azon-

nal eladó. Weisz pék, Galamb-u.

Vaskereskedés

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-ntoa) 10.

Spitzer sókereskedővel szemben. —

Konyhafelszerelési cikkek, valamint

asztalos és más iparosok legolcsóbb

bevásárlási forrása. — Kérem meg-

győződni szolid áraitól.

özy. Löwinger Sámuel

Legolcsóbb címtáblák

Földesnél

készülnek

Saguna (Kapucinus utca) 19.

Butorok

nagyválaszték-
ban érkeztek!

WAL ERSTEIN FERENC UTODAI

DANIBERG és WALDNER

butorak háza, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-ntea) 19. szám

Hálók

ebédlők uriszo-
bák, szalónok!

Amikor még Rakowsky Romániának követe Besszarábiát

A sz. vjet londoni követe 1921-ben és 1924-ben. — Emlékezés egy
bukaresti szocialista gyűlésre

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Ismeretes, hogy közvetlenül a bécsi román-orsz. tárgyalások előtt és azok befejezése után, Rakowsky dr. Szovjet-Lukánia külügyi népbiztosa, majd Londoni nagykövete és a bolsevista propaganda egyik legfőbb irányítója volt az, aki neves sajtó kampányt indított Románia ellen hangoztatva Oroszország jogát Besszarábiára. Ezzel kapcsolatban az Adeverul most szenzációs visszaemlékezést közöl, amelynek lényege az, hogy volt idő — még hozzá nem is olyan régen,

amikor Rakowsky dr. arra esküdött, hogy Romániának mindenképpen joga van Besszarábiára.

Igy írja meg ezt az Adeverul: — Ha a szovjet-kormány a bécsi tárgyalásokon nem is vette figyelembe a történelmi dokumentumokat és az etnográfiai tényeket, — mégis van egy bizonyítéka annak, hogy Romániának szent joga van Besszarábiára. Ezt a bizonyítékot, ezt a tanúságtételt a legfanatikusabb bolsevisták sem vonhatják kétségbe. Szovjet-Oroszországban senki sem emelhet kifogást e tanúságtétel ellen, mert ez Rakowsky doktortól, az ukrán szovjet-köztársaság londoni nagykövetétől származik, aki a szovjet első bizalmi embere.

— 1912-ben, amikor Romániaszerinte Besszarabia elrablásának századik évfordulóját ünnepelték,

a romániai szociáldemokratapárt — amelynek vezére Rakowsky dr. volt — a legenergikusabban és a leghatározottabban tiltakozott ez ellen a nagy történelmi igazságtalanság ellen.

— Ez alkalommal a szociáldemokrata párt a Romania Muncitoare című lapban az „elvtársakhoz és polgárokhoz” kiáltványt intézett. A kiáltványt maga Rakowsky dr. írta és

tiltakozott benne a cárizmus rabló-politikája ellen.

Sőt: a kiáltvány egyenesen azt a vádat emelte a száz év előtti Románia vezető osztályai ellen, hogy nem követték el minden lehetőséget, hogy ezt az igazságtalanságot megakadályozzák és hogy nem hívták fel a román népet, hogy vérevel is akadályozza meg ezt a jogtalanságot. Így tehát Rakowsky dr. 1912-ben azt követelte, hogy Románia egyverrel is érvényesítse Besszarabiára való jogát.

Ennek a Rakowsky szerkesztette kiáltványnak hatása alatt pár nap múlva a szociáldemokrata párt a Dacia nagytermében tiltakozó gyűlést tartott.

Protestáltak Besszarabia száz év előtti elrablása ellen és Rakowsky dr. a diszszonok kijelentette, hogy Besszarabia felszabadulását és megmentését az orosz néptől várja.

Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben

„kérhottatták az orosz abszolutizmus erőszakos politikáját Besszarábiában, Finnországban, Lengyelországban és a Kaukázusban”.

Ma ugyanez a Rakowsky — így fejezi be cikkét az Adeverul — szövegét a szovjetnek, amely következetesen tagadni igyekezik Románia jogát Besszarábiára, a román államtestnek egyik tagjára...

Mi történt a kisenewi országos ügyvédkongresszuson

Az erdélyiek sikere — Ünnepekké Lazar Aurélt

Besszarabia fővárosában: Kisenewben múlt hét-három napján ült össze az ügyvédek harmadik országos kongresszusa. Az első kongresszust tudvalevően 1922-ben Bukarestben tartották, a másodikat pedig tavaly áprilisban Nagyváradon. Tegnapi érkezett haza Kisenewből Turla Miklós dr., aki a kongresszus programjáról és felfolyásáról a következőket beszélte el a Nagyvárad Estilap munkatársának:

— Három mentünk a várad-i kamara részéről Kisenewbe: Kiss Döme dr. dékán, Lazar Aurél dr. és én. Április 30-án kezdődött a kongresszus, amelyen az ország minden részéből való ügyvédek megjelentek. A kormányt Marzescu igazságügyi és Inculetz tárcanélküli miniszter képviselték. Az első napon az Országos Ügyvédszövetség választmányára ülésezett Dobrescu Demeter elnökségével.

Az ügyvédi tarfia és az ügyvédi vizsga problémája volt napirenden.

Abszolút nívós vita fejlődött ki mindkét kérdés körül és minden elfogultság nélkül meg lehet állapítani, hogy

az erdélyiek álláspontja — amely az ügyvédi kar erkölcsi és anyagi presztízisének megővését célozza — az egész vonalon érvényesült.

— Május elsején Te Deum volt a kongresszus résztvevőinek jelenlétével Kisenew gyönyörű román székesegyházában. Azután folytattuk a tanácskozást, immár plénum előtt. Előbb Dobrescu, majd Branca kisenewi kamarai dékán beszélt és felszólaltak Marzescu és Inculetz miniszterek is. Lazar Aurél dr. is elnökölt ezen a napon, mert ő az Országos Ügyvédszövetségnek egyik alelnöke. Fel is szólalt és beszédének szenzációs hatása volt és hosszasan ünnepezték. A nemzeti egység kihangsúlyozása és Románia elvitathatatlan joga Besszarábiára — ezek voltak beszédének vezető motívumai. Este díszelőadás volt a színházban. A harmadik napon megint elnökölt Lazar Aurél dr. Ez alkalommal

a közjegyzői intézményről volt szó.

Oanca dr. ellene beszélt, míg Roth dr. bukovinai ügyvéd mellette. Ezt az utóbbi véleményt osztotta a kongresszus többsége, sőt Istrate Miclescu, bukaresti dékán is

teljes beszédet mondott a közjegyzőség általános bevezetése érdekében.

Bankettal fejeződött be a kongresszus, amelyről a legjobb impressziókat hoztuk magunkkal.

Kiterjeszti kulturális működését a Katholikus Kör

A tegnapi közgyűlés érdekes tervei

Vasárnap délből tartotta évi rendes közgyűlését a Katholikus Kör tagjainak nagy érdeklődése mellett. Az egyházi és kulturális életet jelentő egyesülés múlt évi működése a tagok legnagyobb meglepedését érdemelte ki, aminek a közgyűlés egész ideje alatt többször hangos elismeréssel adtak kifejezést.

A közgyűlés elnöki székét Markovits Manó v. főispán, világi és Karácsonyi János nagyprépost egyházi elnök foglalta el. Markovits Manó elnök üdvözli a megjelenteket és a közgyűlést megnyitja.

A kör működéséről szóló évi jelentést Hunya Benő dr. főtitkár terjeszti elő. A jelentés részletesen foglalkozik az elmúlt év eseményeivel. Kiemeli a tavalyi országos népszövetségi gyűlést, amely Váradon ment végbe és a Szent László-templom jubileumi ünnepségét, majd a kör élén működő vezetőket ért kitüntetésekkel foglalkozik. Részletesen tárgyalja a jelentés a tagokat a Katholikus Kör újjaérii munkálatairól és sz. szerü adatok-

kal igazolja a Kör életképességét.

A kulturális téren elért eredményekkel külön fejezet foglalkozik.

Az évi jelentéshez elsőnek Jellinek Géza szólal fel, aki indítványt is nyújt be, hogy a jövőben a Kör tagjai részére is rendezzen összejeveleteket a Szent László teremben.

A Bihorul megverte az Egyetértést

A bajnoki forduló szenzációs meglepetései

A tegnapi mérkőzések során, a bajnoki forduló legszenzációsabb meglepetését az egyre jobban fejlődő Bihorul szerezte. Szép és mindvégig nívós küzdelem után 2:1-re biztosan verte az Egyetértést. A Bihorul a fényes győzelmet pusztán és kizáróan fanatikus lelkesedéssel és határt nem ismerő agilitással küzdő játékosainak köszönheti. A bajnok csapat vereségének főoka abban rejlik, hogy még ma sincs meg benne az az összhang és megér-

Kovács Kandid a Kör kulturális működéséről beszél, majd indítványozza, hogy a jövőben tartandó előadásokat nyomtatásban is adják ki.

Kravianszky Mór

a kulturációkba nagyobb tömegek bevonását óhajtja,

és e célból javasolja, hogy kulturálisanok helyett kulturális-lyeket rendezzenek.

Az elnök felszólítására a közgyűlés magáévá teszi Jellinek Géza indítványát és köszönetet szavaz az építési bizottságnak.

Az építési költségekről Hunya Benő tesz jelentést

és egyenként felsorolja a kiadási tételeket, amelyek végösszegben 407.431 lei 65 banit lesznek ki.

Hosszabb vita indul meg ennél a pontnál; mindenre Bánás László az építési bizottság elnöke ad felvilágosítást, egyúttal örömmel szögezi le, hogy úgy magánosok, mint a pénzintézetek a legnagyobb örömmel vették ki részüket a költségek vállalásából.

Jellinek Géza felszólalása után — amelyben azt kívánta, hogy a jövőben a Kör csak úgy adjabérbe a Szent László termet, ha az ott rendezendő előadásokból ő is részesedik, — a jelentéseket tudomásul vették és a vezetőségnek a felmentvényt megadták.

Ezután jóváhagyták az 1924. évi költségeloirányzatot, majd Markovits Manó záróbeszédével a közgyűlés bezárult.

Visszhang a Jádvolgyében

— Saját tudósítónktól —

A természet gazdag ajándékaival megáldott Jádvolgyében kiránduló társaságok új és eddig teljesen ismeretlen visszhangot fejtettek fel. A bihari hegyek ekhója pár kilométernyire a jádvolgyi állomástól, sokszorosan veri vissza a hangot. Különös érzékesége, hogy a nap egy részében nem engedelmeskedik.

romlott váradai csapatot. A Makkabea egy néhány szép akciótól eltekintve, egyszer sem volt komoly ellenfele a győztes szatmáriaknak. A csapatból egységesül Maxi önfeláldozó játéka érdemel említést. A többiek szürke, nivótlan csapkodó játékokat produkáltak.

Bihorul—Egyetértés 2:1 (0:1.)

A Bihorul játékosai nem jelentek meg a kezdés idejére és ilyenformán csak hét emberrel állottak fel. Az Egyetértés erőyes támadásával indul a játék, de a Bihorul résen álló védelme visszaveri az áttörési kísérleteket. A 30-ik percben Popovici hátvéd hibájából Brán megszerzi az Egyetértés egyetlen gólját. A második félidőben teljesen megváltozik a helyzet. A Bihorul lendületes támadásokkal teljesen védekezésre szorítja a bajnokcsapatot, amely moccanni sem bír a hatalmas támadások sulya alatt. A Bihorul Kalla révén csakhamar kiegyenlít és a mérkőzés 40-ik percében Korn szép lövésével megszerzi a győzelmet jelentő gólt. A meccset abszolút pártatlansággal Smidth Béla (NAC) vezette.

Szatmári Törekvés — Makkabea 3:0 (1:0.)

Már rögtön kezdés után ki-domborodott a Törekvés fölénye. A fűgőn mozgó csatárlánc Szatmári kitűnő irányítása mellett azonnal fölnyomul a Makkabea védelmi vonala ellen, amelyet megtör az erőyes támadások sulya. A 7-ik percben Szegedi éles lövését a kapus rávetéssel védi, de a labda a hasa alatt a hálóba akad. A Makkabea elkeseredetten védekezik és a félidő végéig sikerül a támadásokat föltartóztatni. A második félidőben a nagyváradiak teljesen összeroppannak és képtelenek egészséges akciók előkészítésére. Szatmár elvitázhatatlan fölénye még két pompás gólba jut kifejezésre. Az egyiket Rosenberg, a másikat pedig Szegedi rugta. Végeredmény 3:0 a szatmáriak javára, ami az erőviszonyoknak teljesen megfelelő. Jó bíró volt Máthé Andor (NAC).

Fizennégy milliárd bevétel egy bécsi boxmérkőzésen

Carpentier legyőzte Townleyt

— Bécsi tudósítónkól. —

Délután még az emberek nagy fogadásokat kötöttek, nem a boxverseny győztesére, hanem arra, hogy milyen lesz az időjárás. A nap ridegen elzárkózott a mérkőzés elől, hideg és szeles volt az idő, de délután három óráig az eső nem esett.

A boxbajnokok főhadiszállásán, a Bristol-szálló régi épületében egész délután zajos forgalom volt. A londoni, párisi és newyorki nagy lapok tudósítói délelőtt világgá röptették, hogy a mérkőzés meg lesz tartva.

Délután két órakor megindult a nagy átvándorlás a Hohe-Wartei pályára. Mindjárt a mérkőzés elején nagy meglepetés érte a rendezőseket. Sokkal kevesebben jöttek el a mérkőzésre, mint amennyire számítottak. A hohe-wartei áriási pályán 80—90.000 néző kényelmesen elfér és a mérkőzésre alig jött ki 20.000 ember. Nem az érdeklődéshiány tartotta vissza az embereket, hanem a

belépőjegyek magas ára. A mai súlyos pénzviszonyok között bizony sokan meggondolták, hogy 100.000, esetleg 400 ezer koronát kiadjanak egy belépőjegyet.

A közönségnek az a része, amelyik még boxmeccset nem igen látott, le nem vette szemét a ringről. A ring tulajdonképpen egy négyszögletű pódium, amely kötelekkel van elkerítve.

Végre tíz perccel négy óra előtt az egyik rendező egy nagy beszélőkürtön elharsogta, hogy kezdődik az első mérkőzés. Mindjárt be is mutatta az ellenfeleket. Andree Duma francia és Dykasi Ferenc csehszlovák bajnokokat. Ezt az első mérkőzést végigküzdötték. Tíz forduló eredménytelenül.

A mérkőzés lefolyása után bejelentették, hogy Carpentier és ellenfele nemsokára a pályára lépnek. E pillanatban már fel is tűnt a híres világbajnok, utána jött ellenfele. Carpentier szürke fürdőkabátban, gondosan ápolott frizúrával, ellenfele pedig az óriás Townley barátságosan mosolyogva, látható jókedvvel léptek a szinre.

Az első menet megkezdődik. A közönség feszült érdeklődéssel figyeli a küzdők minden mozdulatát, különösen a könnyűlábú Carpentier ragadja magát a közönséggel; már az első két percben óriási fölénybe kerül.

Röviddel az első kör befejezése előtt

Carpentier olyan erős ütést mér Townleyre, hogy az szédülten a kötélerítésnek esik.

A második fordulóban Carpentier egymásután tíz ütést mér ellenfelére anélkül, hogy az fel tudna emelkedni.

Ebben a pillanatban a közönség sorából nagy lármá hallatszik. Nagy vitatkozások vannak, amelyek több helyen pofokodással végződnek.

A döntőbíró bejelenti, hogy Townley „Knock out” (le van ütve). Bejelenti azt is, hogy a zsűri Carpentiert győztesnek mondja ki. Azonban — minthogy a döntés nem egyhangú, — az eredmény még nem tekinthető véglegesnek.

Mialatt a publikum azon tanakodott, hogy mi lesz a földön heverő Townleyvel, Carpentier mellette termett és segített őt kabinjába szállítani.

A nemzetközi mérkőzésnek a nagy attrakciója mindössze hat percig tartott.

A mérkőzés bruttó bevétele 14 és fél milliárd osztrák korona volt. A pálya, a pódium, a mozfelvező készülékek helye és a tribünök elkészítése 700 millió koronába kerültek.

Carpentier, mint győztes másfél millió osztrák korona honoráriumot kapott, ami még az amerikai méreteket is felülmúlja. A legyőzött Townleynek meg kellett elégednie csekély 400 milliócskával.

Roth
CSIPKEÁRUHÁZ
Sas passage
(főbejárat)

Nagyon jó minőségű
vaszon 33 L
Dupla széles szövet
minden színben . . 38 L
Legszebb selyem
fényű harisnya . . 82 L
Valód cerna csipkés
ing 88 L
A legszebb kozmanos
moso deinek . . 46 L

Csipke, függöny, ing, zefírek és meg
ezerféle cikk kapható a legolcsóbban.

Salon Chic
Sas-passag
Női kalapok
Mindenféle kalapke-
lékek nagy áruháza.
Nagyban és kicsinyben

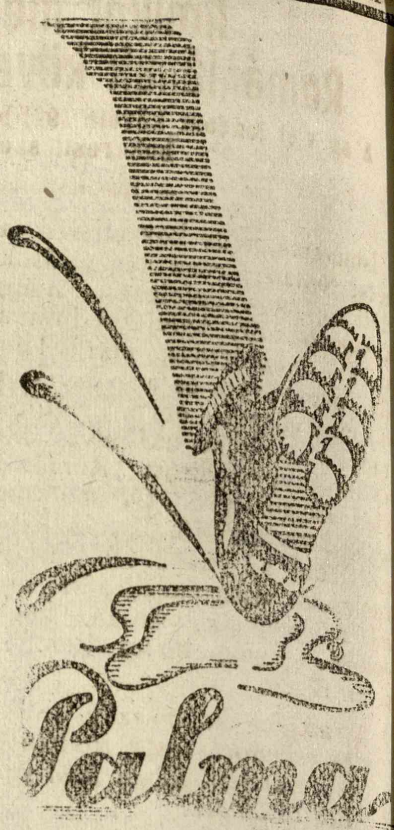
Oláry I. cég
Bulv. Reg. Ferdinand No. 7.
Női és férfi nyári
szövetek megér-
keztek, ezért a
raktáron levő
összes régi árut
minden elfogad-
ható áron kiáru-
sítom.
10.000 pár selyem flór-
zokni 130.— Lei helyett
csak 85.— Lei.
Jumper-pamut 1. dkg Lei 4
389

* Ígyünk kizárólag Dréher-
Haggenmacher sört! Mindenütt
kapható már!

**Használt
tennisz-raketteket**
porcellán, üveg, disztárgya-
kat veszünk, eladunk, cseré-
lünk. — Porcellánt, rakettet
javítunk.

Farkas-Áruház
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 5.
Üveg, porcellán, ománcedény, kosáráruk

Izlett Onnek
a husvéti kiállításon a Kemény-léle
konzerv-kóstoló?
A pompás
Májpástétom
Hasché
Gulyás és
frankfurti virsli
Kapható 1/2, 1/4, 1/8, 1 kgr. dobozokban
minden jobb túszer és csemegkeres-
kedésben.
Képvisei viszonteladók részére
Klein Odon
Oradea-Mare, Str. Petru (u.) 7

**kaucsuk-talpvédő
és kaucsuk-sarok**

megvéd nedvességtől és meghűléstől

Olcsón vásárolható!
Harisnya, keztü, zokni, zseb-
kendő, csecsemő cikkek,
csipke, szallag, nyakkendő.
Szenszki Miklósnál
Sas-passag (Tarsoly szemből)
Nagy választék Szolid kiszolgálás

Kalapokat
uri divalciókkel,
leherneműekkel

az üzlet
ujjálakítása
miatt
minden
elfogadható
árban
árusítok

**ROTH M.
UTÓDA**
Mária kiralyne-ter 3.

Női mellények,
bőrkalapok, női és férfi
keztü, női harisnyák,
férfi zoknik
nagy választékban érkeztek az
Old England-ba

Románia rendezi háborus adósságait

— Bukaresti tudósítók távirata —

A világháború után nemcsak a győztes és legyőzött országok közt maradt függőben számtalan politikai és gazdasági kérdés, hanem azok között az államok között is, amelyek szövetségesekként harcoltak a háború folyamán. Jóllehet, hat esztendő telt már el a háború befejezése óta, mégis anyagi nehézségek állnak útjába annak, hogy a szövetséges államok közötti differenciák eltűnjenek. Ilyen helyzetben van Románia is azokkal az államokkal szemben, amelyekkel egy fronton küzdött. Angliával, az Egyesült Államokkal, Franciaországgal és Olaszországgal szemben.

Romániának olyan tartozásai vannak, amelyek még az 1914. előtti egyvers. municiós és élelmiszervásárlásból származnak.

Ezek az államok fenntartották maguknak a jogot arra, hogy a Romániának Németországtól járó hadikárpótlás nekik jusson, a háborúelőtti adósságok törlesztésére.

De van még Romániának ezzel a négy állammal egy elintézetlen fontos ügye, és pedig: a károk, amiket a romániai petroleumiparnak a szövetségesek 1916-ban okoztak, amikor Bukarest kiürítése előtt elpusztították a szondákat, hogy az előnyosuló osztrák—magyar és német hadsereg petroleumhoz ne juthasson. E rombolások nagy kárt okoztak a külföldi tőkének, amely az egyes petroleumtársulatokat finanszírozta, de elsősorban a román állam szenvedett mérhetetlen károkat. Annak idején

a szövetségesek kötelezték is magukat, hogy kárpótolni fogják a petroleumforrások tulajdonosait.

Azonban a háború után hosszas vita keletkezett Románia és a szövetségesek között, a kárpótlás kifizetésének módja tekintetében. A vita semmiféle eredményre nem vezetett, de időközben az angol és francia petroleumtársulatok, amelyek 1916-ban a rombolás folytán károsodás ért. — különböző címen kárpótlást kaptak kormányuktól.

Csak Románia és a károsult román petroleumtermelők nem kaptak semmiféle kárpótlást.

Legutóbbi bukaresti látogatásakor Titulescu londoni követ egyebek közt azt is közölte a kormánnyal, hogy az angol kormány javaslatot tett arra vonatkozóan: hogyan lehetne meg egyezés alapjául szolgáló kapcsolatot teremteni Romániának háborúelőtti angol adósságai és az angol tőkével dolgozó petroleumtermelő vállalatoknak járó kárpótlás kérdése között. Ugyanis:

a londoni kormány hajlandónak mutatkozik lemondani arról a hadiadósságról, amivel neki Románia tartozik.

viszont ennek ellenértékéül azt kéri, hogy a román kormány azonnal fizessen megfelelő kárpótlást az angol alaptőkéjű petroleumtermelő társulatoknak — az 1916. évi rombolásokért. Ugyanakkor az angol kormány arra is kötelezi magát, hogy ráveszi a többi szövetséges államokat arra, hogy azok is mondjanak le

a Romániától járó hadiadósságok egész összegéről.

Kik voltak az értelmi szerzői Rathenau meggyilkolásának

Kompromittáló adatok a nagynémet párt ellen

— Berliini tudósítók távirata. —

Mint a Berliner Tageblatt írja, hogy az utóbbi hetekben a hatóságok olyan újabb felfedezéseket jöttek a nyomára, amelyek éles fényt vetnek a Rothenau-gyilkosság kulisszáinak mögötti szereplőire. Köztudomású, hogy a merénylők egyrésze a Saale városában kerestek menedéket, míg cinkosait a Techow testvéreket a bíróság többévi súlyos börtönre ítélte. A bírósági tárgyaláson kiderült, hogy kik pénzelték a gyilkosokat. Eszerint

bűncselekményt az ali-deutsch-szövetség két vezető embere finanszírozta

és pedig a párt egyik bizalmi embere, aki tekintélyes berlini nagykereskedő. Gyanúba került egy Hoffmann nevű berlini lakos is, aki annakidején Erzberger gyilkosait is megszöktette.

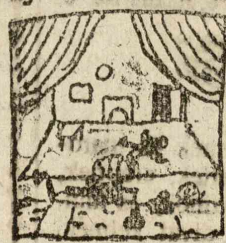
Az ügyre vonatkozó iratok ezidőszereint a főállamügyész előtt vannak, aki a további intézkedéseket meg fogja tenni.

Parlagi tiltakozik a mozik színész-attrakciói ellen

Mit mond az Atlantic igazgatója?

Parlagi Lajos szinigazgató tudvalevően a színházi bizottsághoz fordult azzal a kérelemmel, akadályozza meg, hogy a mozgósínházak ugynevezett szkeccseken kívül a színházi szezon alatt színészeket szerepeltessenek a mozik színpadán. A direktor voltaképpen a nagyszerű pesti varietéművészek: Rott és Steinhardt fellépése ellen protestált, akiknek a neve és művészléte csakugyan rendkívüli vonzóerő s akiknek fellépését az Atlantic nyári mozi biztosította a nagyváradi publikum számára.

Parlagi beadványára vonatkozólag Rein Jenő, az Atlantic igazgatója következőket mondta: — A szinigazgató ur bizonyára nem a színház erkölcsi

presztízsét, hanem anyagi pozícióját félti attól, ha a mozik, mint egy modern nagy városban illik műsorukat ugynevezett előszámmokkal élénkítik. — A mozik ugyanis művészi konkurrenciát csinálnak, amennyiben csupán elsőrangú művészi erőket hoznak, ami természetesen nemcsak művészi, de gazdasági sikert is jelent. Ezzel a konkurrenciával szemben a szinigazgató ur az, aki legkönyebben védekezik, sokféle módon, művészi eszközökkel a művészet monopolizálása nélkül. Parlagi ur azonban talánról sem hajlandó vállalni

azt az áldozatot és azt a kockázatot, amit vállal a művészet népszerűsítése érdekében, tehát elvitathatatlan kulturális céllal például az Atlantic igazgatósága.

Mult évben vendégszerelésre indult a budapesti Opera néhány ragyogónevű művésze Mader Raoul vezetése alatt, többek közt Medek Anna a nagy énekesnő, Palló Imre, Kálmán Oszkár. Olyan társaság, melyet világvárosokban is szívesen látnak. Az impresárió azonban hasztalan ostromolta napokon át Parlagi urat, éppugy mint a Belvárosi Színház megbízottja, aki szintén elsőrangú színészekkel ajánkozott. A direktor ur abszolút lölességgel zárkózott el

Az Egyetértés tornaversenye

Zászlóavató ünnepély a Katholikus körben

Disztigvált publikum ugyszólván zsúfolásig megtöltötte tegnap délután a Katholikus Kör nagytermét, hogy résztvegyen az Egyetértés zászlóavatási ünnepségén. Hat órakor Tóth Ferenc dr. az egyesület elnöke lépett az emelvényre és közvetlen szavakkal üdvözölte a közönséget. Utána Vasca Tódor tolmácsolta a kerület üdvözlését. Majd Kis Kálmán ügyvezető alelnök méltatta az ünnepély jelentőségét.

A publikum tomboló óvációja közben dr. Tóth Ferenc elnök, mint zászlóanya egy ezüst szeptet bevert a hatalmas lilafelhér selyemzászló rudjába. A szövetség szegét Vasca Tódor helyezte el. Utána Hansa generális helyetteség parancsnok lépett a dobogóra.

s alig mutatott érdeklődést a vendégszerpelni kívánó művészek iránt. Végül is hosszas unszólásra oly neveltséges fellépti díjat ajánlott, hogy az impresárió, mint végső menedékhez fordult hozzánk és mi öt percnél nem hosszabb idő alatt meg egyeztünk. Igen, de amint ezt Parlagi ur megtudta, mindent elkövetett, hogy az előadást megakadályozza — ami sikerült is neki. De nem akadályozta meg annak idején, hogy az Atlantichban szerepeljen az ő társulata Hetényi ur vezetésével a legnagyobb erkölcsi és anyagi fiasco mellett, amiről sajnos, üzleti könyveink beszélnek.

— Mi igazán nem akarjuk meggátolni Parlagi urat, hogy ő hozzon olyan nagy és népszerű művészeket, mint Rott és Steinhardt? Vagy a közönség igényeit másnak nem szabad szolgálni? Kétféle, hogy a direktor ur nem kifogásolná, ha ugyancsak a művészek egy állandó — de itt nem létező — kabaré, vagy varieté keretében lépnek fel. Egy kissé valószínűtlen, mint a feljajdulása, hogy a vendégművészek a sziniszazon tartama alatt játszanak olyan helyiségben, mely tűzrendészeti és közbiztonsági szempontból nem felel meg a törvényes kívánalmaknak. És a sziniszazon után? Akkor játszhatnak akár az égő kazal tetején?

Mi csakugyan igyekszünk művészi tekintetben minden irányban keresni a közönség kedvét és kívánságát s talán ez nem ok arra, hogy a színház veszedelmes konkurrenciát lásson abban, ha a mozi is igyekszik egy fejlődő város nagyigényű publikumának művészi szórakozást nyújtani.

Ketten beszélnek...

- A. Isten hozta kedves barátom, tudja mi újság?
B. Újság? Nem érdekel már engem semmi.
A. Ugyan, hogyan lehet ilyen rezignáltan beszélni.
B. Ugyan kérem, már nem is érdemes élni. — Isten vele, velem sem fog többet beszélni.
A. No várjon, talán mégis érdeklő, hogy Rott és Steinhardt Váradon fel fog lépni?
B. Pompás, miért nem mondta ez már előbb, hiszen, hogy őket láthassam azért is érdemes élni.

miája következett. Frenetikus hatást váltott ki V. Pollermann Aranka hegedű szólója. Ismét az ATE-KKASE tornászcsapata tünt fel a dobogón. Most korláton végeztek tökéletes gyakorlatokat. Tihanyi Zoltán opera részleteket adott elő művészi készséggel. Az ATE-KKASE nyújtón ragadtatta bámulatra a nézők szízeit. A Pollermann-Vomácska-Szmazsenka-Eichner-kvartett muzsikája valóban lenyűgöző volt. Végül az ATE-KKASE csapata gulákat mutatott be. Dr. Tóth Ferenc záróbeszédével a késő esti órákban ért véget a nagyszerű sportesemény.

Az újjáépítési református énekkar dalestélye

Szombaton sikerült dalestélyt rendezett a Katholikus Körben az újjáépítési református énekkar. Váráshelyi Sándor vezetésével a dalárda megértéssel és sok művészi készséggel interpretálta a Hattyudalt és egy Népdalegyveleg-et. Losonczy Gábor Arénában című mélyérzésű vallásos drámáját és Pataki diákok című hangulatos vígjátékát műkedvelők elismeréssel, intelligenciával alakították. A református női énekkar, Sulyok Ica vezetésével a Nabukodonozor dalt kifogástalanul adta elő. Cser János ügyes monológjának frappáns sikere volt. Nagy Irénke konferansza kedves és szellemes volt. Szabados Vilma zongorakísérete meglepően művészi és finom volt; a szindarabok rendezéséért Losonczy Gábort, a táncok betanításáért Cser Józsefet illeti elismerés.

Színház

HETI MŰSOR:

Hétfő: Rózsány, operett újdonság 3-szor, A bérlet 108. szám.

Kedd: Rózsány, operett újdonság negyedszer, B bérlet 109. szám.

Szerda: Vörös malom, újdonság először, bérleten kívül premier helyárrakkal.

Csütörtök: Vörös malom, újdonság másodszer, A bérlet 110. szám, premier helyárrakkal.

Péntek: Vörös malom, újdonság harmadszor, B bérlet 111. szám, premier helyárrakkal.

Szombat délután: Vörös malom, újdonság negyedszer, rendes helyárrakkal, kezdete fél 4 órakor.

Szombat este: Vörös malom, újdonság ötödször, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Vasárnap délután: Vörös malom, újdonság hatodszer, rendes helyárrakkal, kezdete fél 4 órakor.

Vasárnap este: Vörös malom, újdonság hetedszer, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Hétfő: Román előadás.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI.

— Rózsány. E francia szellemességgel megírt nagyszerű táncos operette, melynek úgy a szövegét, mint a zenéjét a bemutatóelőadás on szeretőit fogadta a közönség, ma este 3-adszor kerül színre. Minden énekszámát, táncát számtalanszor megismételték úgy szombaton, mint vasárnap, amikor teljesen zsúfolt ház tapsolta és kacagta végig a nagyszerű operettét, melynek

a főszerepeit minden alkalommal Kovács Kató, Pogány, Körösi, Zilahi, Fratta, Misoga, Vigh, Madas, Pattanyus, Galambos, Sorr, Béhr, Bereg és Braun Anci játsszák.

Vörös malom, egész héten. A férfit, a nőt, az életet, Madách után ezideig csak Molnár Ferencnek sikerült oly nagyszerűen és érdekesen a színpadra vinni, mint azt most a Vörös malom — Molnár e színjátékában látni fogjuk. Az

Ember tragédiájához hasonló a Vörös malom, mely az egész színház személyzetét foglalkoztatja. A Vörös malom egész hét műsorára van kitűzve, szerdától vasárnap estig, szombat és vasárnap délután szintén a Vörös malom kerül színre rendes helyárrakkal. Szerdán bérleten kívül, csütörtökön, pénteken bérletben, de ugyancsak premier helyárrakkal kerül színre, szombaton és vasárnap este rendes helyárrakkal lesz a színház műsorán a Vörös malom.

A tüdőgyulladás gyógyítása Röntgen-sugarakkal

Az orvostudomány legújabb felfedezése

— Berlini tudósítónk távirata. —

A husvétkor megtartott orvoskongresszuson számos új kísérlet és felfedezés ismerttetése közben

jelentést tettek a tüdőgyulladás gyógyításának egy új módjáról, amelynek jelentősége felülmúl minden eddigi felfedezést. A röntgenológiai kongresszuson több előadó azt bizonyította, hogy a különböző gyulladásoknak van egy eredményes és új gyógymódjuk.

Haydenheim wormal, Payr lipcsel, Bier berlini és Fried wormal orvosprofesszorok beszámoltak olyan eredményes kísérletekről, amelyek szerint nemcsak a kiütéses, hanem a belső szervezeti gyulladások, még a tüdőgyulladás is gyógyíthatók, Röntgen kezeléssel.

szel.

Holzknecht professzor előadásában a következőket mondotta:

— Egy új hatalmas gyógymódot jelentenek számunkra a Röntgen-sugarak. Gyógyítanak számos igen komoly bajt. A felfedezés praktikus hasznát felbecsülhetetlen; megakadályozza a baj továbbfejlesztését, megrövidíti a betegség idejét, feleslegessé teszi minden ür, izületi és izomműtétet, tüdőgyuladással valószínűleg életmentő.

Ezek a felfedezések a Röntgen-gyógymód terén forradalmi újítást jelentenek és különböző súlyos betegségekkel szemben új menedéket adnak az emberiségnek.

Egy vagon jumper-selyem érkezett a Carnevalba

csodás színek, elsőrangú minőség, reálárak. Bul. Regele Ferdinand 7.

REKLAM

nélkül is angol

különlegességeink gyári árak is olcsóbbak. Das választék

HAVAS és GRÜNFELD

posztóáruház, Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8 szám. — Sas átjáróval szemben

Bóhn

félé 253-as

zsombolyai cserép kizárólag

Diósi

fakereskedőnél kapható.

Modern arany, ezüst és brilliáns

ékszer

és eredeti svájci órák nagy választékban, olcsó árban

KLEIN ékszeráruházában

Str. Avram Iancu (volt Kossuth L.-u.)

4. szám

Kérem a kirakati árakat figyelemmel kísérem!

* Várady Aladár új nótája Leány mellett, Csálj el és édes megjelent és kapható a Hegedüs hírlapiroda zenemű osztályában.

SPITZER

Női divat és confectio modell különlegességek áruháza.

Oradea-Mare — Nagyvárad Strada Regele Ferdinand No. 3.

Szövetek, selymek és marocaine, georgette, creppek, szádák, grenadinok, és mindennemű női divat kelmék.

Felöltök, costumok, estélyi, utcai és háziruhák, sport és leányka kabátok és blousok, Párisi és bécsi modellek.

Saját angol és francia szabóság.

Üzletfelelősség

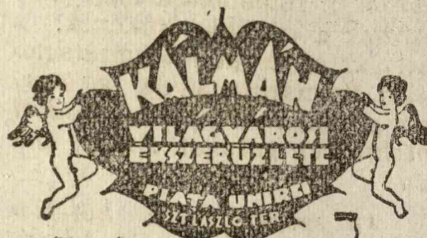
Férfiingek
Férfi alsónadrágok
Férfi hálók
Férfi zoknik
Gallérok, nyakkendők stb., valamint
Női opál és batisztgar-nitúrák
Ingek, nadrágok, hálók
Ingnadrágok, combiné-geok
Harisnyák, zsebkendők
Vásznak, zsebkendők
Csipkék és himzések stb. stb.

minden elfogadható árban kiadásittatnak

Schlesinger Dezső

áruházában

Hercules fehérneműgyár lerakatánál
Sas-passage.

Harisnyát vásárolhat De jót és olcsón csakis Fischer Aruházában

Sas-passage a virágüzlettel szemben.

Legrégibb és legmegbízhatóbb molysár elleni megóvó vállalat

Zboray Gyula és Társa

szücs és szőrmeháza áthelyezve Str. Regele Ferdinand (volt Rákóczi-ut) 8. szám alá Stepper-cukrászdával szemben.

Elvállal téli ruhákat és szőrméket nyári gondozásra felelősség mellett. Ugyanott a következő évad divatja szerint készülő szőrmekabátok most igen előnyösen beszerezhetők. Párisi és bécsi modellek után rendelkezéseket felvesz.

Nagyváradon mindenkinek jelentkezni kell az állampolgárságért

Kolozsváron csak az idegen illetőségűeket írják össze

Az állampolgárság megállapításának kérdése nem csekély mértékben nyugtalanítja ma Erdély lakosságának egy részét. Nagyváradon — meg vagyunk győződve — nem kell aggódnia senkinek, aki állampolgárságát jogosan igényelheti. A kérdés elbírálásánál dr. Bucico Koriolan polgármester és dr. Vostinár János főjegyző a régi közigazgatási embereket jellemző gondos körültekintéssel járnak el, s amellett a méltányossági szempontokat sem hagyják figyelmen kívül.

Erdekes, hogy Kolozsváron a tanács speciális döntést is hozott, amit minden törvényhatóság nyugodtan tehet magáévá. A tanács ugyanis megállapította, hogy az állampolgárok igazolásáról szóló kimutatás a kitűzött terminusra, május 17-ére nem készíthető el abban az esetben, ha abba Kolozsvár minden állampolgárát fel akarják venni. Viszont a törvény III. §-ának 2. cikke a következőket mondja:

Román állampolgárok és azok is maradnak minden formaszűrés betöltésére való kötelezettség nélkül

azon alábbi lakosok, akik 1924. február 23-ig bezárólag nem optáltak más állampolgárságot.

1. Bukovina, Erdély, Bánát, Körösmenté, Szatmár és Máramaros összes lakosai, kiknek 1918. november 18-án (december 1-én) községi illetőségük volt. — 2. Besszarábia orosz honos lakosai, akiknek 1918. március 28-án (április 9-én) a Besszarábiában érvényes törvények szerint közigazgatási lakóhelyük volt. — 3. Bukovinai, erdélyi, bánáti, szatmári, körösmenti és máramarosi származású személyek, kik az egyesülés idején a régi királyságban laktak, feltéve, hogy az említett területek valamelyikén volt községi illetőségük. — 4. Azok a személyek, akik bár az egyesülés idején nem bírtak lakóhellyel Bukovina, Besszarábia, Erdély, Körösmenté, Szatmár és Máramaros valamely községében, de ezen községében születtek, ott lakóhellyel bíró szülőktől. A szülői lakóhely, Bukovina, Erdély, Bánát, Körösmenté, Szatmár és Máramaros tekintetében, a községi illetőség, Besszarábia tekintetében pedig a közigazgatási lakóhely alapján állapítatik meg. 5. A volt orosz birodalom területéről, továbbá a szerb, horvát, szlovén, csehszlovák lengyel, olasz, osztrák és magyar államoknak jutott területekről származó románok, akik ezen államok helyi hatóságai, vagy valamely román hatóság előtt a román honosságot optáltak. — 6. Azon községek lakosai, akik a határok megállapításakor vagy helyesbítésekor egyik állam fenhatósága alól a román állam fenhatósága alá jutnak, feltéve, hogy az 1 és 2 pontban említett lakosság kategóriára megállapított feltételek bennük megvannak.

A 3. cikk azt mondja: A román honosságnak a fenti feltételek mellett a férj vagy szülő által való megszerzése maga után vonja ezen honosságot a feleség és a szülői hatalom alatt lévő gyermekek részére is.

A kolozsvári tanács mindezen kategóriáknál azt hogy: minden formaszűrés betöltésére való kötelezettség nélkül" úgy értel-

mezi, hogy a fent elsorolt esetekben az összeírást mellőzi és

csak azokat veszi fel a kimutatásba, akik 1918 év december 31-én nem bírtak illetőséggel, tehát 1914 december óta jöttek Kolozsvárra, illetve a mai Románia területére és azóta sem illetőséget, sem állampolgárságot nem szereztek.

Szóval a törzslakosság tagjai mindazok, akik itt születtek, akár van állampolgársági vagy illetőségi okmányaik, akár nincs minden formáság, tehát a kimutatásba való felvétel nélkül is román állampolgárok, tehát a lakosságnak ezt az igen jelentős kategóriáját a tanács össze sem írja.

A kolozsvári tanács elhatározására vonatkozóan kérdést intéztünk

Vostinár János főjegyzőhöz.

aki ezt anyilatkozatot tette:

— A törvény 31. paragrafusa

Eldöntetlenül végződött a tegnapi magyar-osztrák válogatott mérkőzés

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Hungária-úti pályán negyvenötezer főnyi közönség jelenlétében folyt le tegnap az ötvennegyedik magyar-osztrák válogatott mérkőzés, amely 2:2-re, tehát eldöntetlenül végződött. A magyar gólokat Eisenhoffer, az osztrákokat Wieser lőtte. Jó bíró volt Björkländ (Stockholm.)

Rózsálány

Operett-premiér a várad színházban

A színház szombaton este Louis Verneuil kedélyes, jóízű operettjét mutatta be, amelyhez a zenét a tehetséges Ivan Caryll írta. Louis Verneuil ma a franciák kedvenc operett-librettistája, aki eleinte a nagyanyja Sarah Bernhard szoknyájába kapzkodva tette meg fölfelé az első lépéseket, míg odáig jutott, hogy kéziratát után a zeneszerzők és a párisi direktorok egész komoly érdeklődéssel nyujtják a kezeiket. Louis Verneuil nem szokott csalódást hozni, mert a darabjai egy kaptafára íródnak és senki nem vár tőle többet, mint amennyit a múlt darabjában adott.

A Rózsálány várad előadása szép házat vonzott. Szépek voltak a díszletek, a kosztümök jó volt a rendezés és jó volt az előadás. Pogány Janka elragadó volt ebben a szerepében. Fratta, Misoga, Vigh Ernő különös gonddal készültek. Körösi Juci asszony nagyszerűen beilleszkedett szerepébe. Zilahy Irén sokkal kesőbb volt, mint máskor. Madas jóízű alakítást nyújtott. Bér Matyi is nagyon tetszett. Kovács Kati pedig teljes nagyságában érvényesült.

világosan kimondja, hogy a kimutatásba kivétel nélkül minden nagykorú férfi és nő felveendő. Akik az összeírás területén tartózkodnak, illetőleg állandó lakással bírnak, beveendő a kimutatásba. Nagyvárad városa alapos, precíz munkát kíván végezni. Ismerem a kolozsvári tanács álláspontját és igen érdekes, hogy a listákba ott éppen azokat veszik föl, akik a törvény szerint nem is vehetők föl. De különben is a törvény kategorikusan előírja, hogy

állampolgársági igazolvány csakis azok részére állítható ki, akik az összeírás alkalmával jelentkeztek a bizottság előtt.

— Kivétel azokkal szemben áll fenn, akik az állampolgárság megállapításának tartama alatt nem tartózkodtak a város területén ezt a körülményt igazolni tudják. Ilyen esetekben az illetők később is kérelmezhetik az állampolgárság megállapítását és a 63. szakasz alapján a belügyminiszter felhatalmazást ad a polgármesternek, hogy ezek állampolgárságát a speciális rendelkezések alapján állapítsuk meg.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK — — — —	56150
LONDON — — — —	2461—
PÁRIS — — — —	3620—
PRAGA — — — —	1651
BUKAREST — — — —	28750
BUDAPEST — — — —	00070
BERLIN — — — — (10 millió)	132
BÉCS — — — —	0007925

Megkezdődtek az Olimpiász ünnepségei

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Az olimpiai versenyekkel kapcsolatos művészeti szezon az olimpiai lobogó üdvözlésével és Aischylos Argamamonjának előadásával ma megkezdtek.

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park-szállóba: Eichner Zsigmond tisztviselő Budapest, Menzi Ernő cégjegyző Prága, Schönbauer Herman kereskedő Pressov, Mérő Zoltán igazgató Győr Delkán Zsigmond kereskedő Arad, Ziff Náthán kereskedő Arad.

Rimanóczy-szállóba: Kurdi Rozália magánzónó Budapest, Láng Herman kereskedő Bécs, Gara Ödön hivatalnok Bécs, Csordás Sándor kereskedő Budapest, Vaskó Gusztáv kereskedő Prága.

ga, Biaschino Angela tanuló Budapest, Laufer Sándor kereskedő Gyula.

Metropol-szállóba: Nikolsburg Sándor orvos Kolozsvár, Kurcsik Dávid utazó Temesvár.

Palace-szállóba: Jancsik Károly kereskedő Bukarest.

Központi-szállóba: Szücs Anna színésznő Budapest, Goldberger Pál kereskedő Budapest.

Hevesi Piroska és Pfeiffer Antal tegnapi hangversenye

Tegnap, matiné keretében a színházban bemutatkozott Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Antal operaénekes. Kár, hogy olyan kevesen hallották őket. Hevesi Piroska erdélyi relációkon magasan tulelmelkedő művészegénység. Hatalmas készségével, azzal a nagyszerű technikával, amellyel rendelkezik, amelyen belül igazi férfias lendület váltakozik egy gyöngéd női lélek ezernyi megnyilatkozásával, már az első percekben frappírozta csekélyszámú közönségét. Hevesi Piroska tudásának, nagyratartottságának skálája reszketett egész délelőtt a rideg kihaltak tetsző nézőtérén. Társsa, akivel a gazdag erkölcsi síkerben osztozott: Pfeiffer Antal a kolozsvári Magyar Színház operaénekes, szintén értékes tudását és kiváló művészi kvalitásait hozta magával. Erőcs, meleg basszharitonja meglepően hajlítható a különböző színnyalatok festésére. A két művész számai között a szintársulat tagjai is szerepeltek. Gávora Jolán nagysikerrel adott elő két dalt. Harsányi Miklós Ady verseket szavalt, Feleki Rezső operarációkat énekelt. Pfeiffer énekzeit Hevesi Piroska, Gávora és Feleki énekét pedig Váradi Aladár kísérte.

Ketten beszélnek...

- A. Mond kérlek, már soha sem lesz nyár?
B. Hát hogyne lenne, még a napot is megmondhatom, hogy mikor fog kezdődni.
A. Érdekes — hát honnan tudnád pont te, hogy mikor fog már egyszer kiderülni.
B. Nagyon egyszerű; 8-ikán, ugyanis ekkor lépnek fel Váradon Rott és Steinhart, akiknek humorától mindenki derül és így az időjárás is biztosan kiderül.

Max Geiger hegedűművész a Palace-kávéházban.

Nap- és esőernyők leolcsóbban BLUM-nál a Körösparton.

Szőrme, ruha, szőnyeg megóvó

Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 4.

Leichner József

szücs mester

Tűz, cetőrés ellen biztosítva teljes értékben.

Saját érdekében mindenki írassa a jegyre a beadott tárgyak értékét.

ELSZAKITHATATLAN

Kék munkás, vászon és szövet ruhák „INDUSTRIA”
ruhaüzeme Oradea-Mare Calea Victoriei No. 1.

No. 6460/923.

Hirdetmény.

Értesitem az érdekelteket, hogy a folyó évi „felülvizsgálati bizottság” a vármegyeháza tanácstermében f. évi május hó 12-én megkezdte működését.

A felülvizsgálati bizottság végleg határozni fog:

1. A sorozó bizottságnak a törvény megsértése, a törvény intézkedéseinek téves értelmezése és a hivatali hatalommal való visszaélés miatt megtámadott határozatai felett.

2. A sorozó bizottság által megadott összes felmentési esetekben.

3. Azon felmentési esetekben, melyekben a sorozó bizottság a beadványok hiányos felszerelése és késedelem miatt nem határozhatott.

4. Végül a „Legea de Recrutare” 70. szakaszában előírt esetekben.

A felülvizsgálati bizottság Oradea-Mare várost illetőleg működni fog f. évi május hó 12 és 16 án mindennap d. e. 8 órai kezdettel.

Oradea-Mare la 3 Mai 1924.

G. Seleșiu
șeful secției militare.Szavatolt valódi **MOZ** kapható**Dzierzon méhészetnél**

Str. Alexandrii (Teleky) n. 32.

Eredeti angol lavaszí
szöveleim megérkeztek**SEIDLER** uriszabóParcul Eminescu (Ezredévi
Emléktér) 2, Rimanóczy-
szálloda mellett.**Maga arany veszek**briliáns, arany, ezüst ékszereket és
dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüst
tárgyakat, arany sapkát, arany és más
hamis fogakat **Freund Benjám**
ékszerező, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferd.
(Rákóczy ut) 11, Széchenyi szálló épü-
let. — Ékszer olcsó áron kapható**Eladók:** hazai perzsák,
keleti perzsák,
gyári szőnyegek pénzkrisis miatt
leszállított árakban előnyös
fizetés mellett.Raktáron levő Wertheim-kasszák,
butorok minden elfogadható ár-
ban felhalmozott raktár végét**Beck és Benjám**Str. Cogălniceanu (Várdi Zs.-u.) 1
Telefon 17-03.**Halló! Halló!****Kovács J.**

Órák és ékszerész

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczy-ut) 35

Mindennemű órák javítását
és a munkákért hivatalos
bizonyosítványokat is megadok.

APROHIRDETESEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A leghisebb hirdetés ára 30 lei.

LEVELEZÉS

MINDEN hölgy olcsón juthat szép ta-
vaszi ruhakelmékhez ha Kertésznel
szerzi be Rimanóczy-utcán Reclam ár-
ban.„GITT EGYLET”. Sok ajánlat jött, de
eddig egy sem értékes. A vig fiúk, akik
mindenre használhatók, nekünk nem kel-
lenek, kevesebb — több volna — nem
kérünk a bohémekből sem. Ötlettelen és
unalmas fickóknak látszanak, még leg-
több kedvünk volna a „Tavaszi álmok-
hoz”. Ők primitívek ugyan és túl szent-
imentálisak, de legalább természetesen
ostobák. Így hát a pályázat meddő. Je-
lentkezni fiúk, jelentkezni, mert az idő
elfár. A Gitt Egylet esztétikai bizott-
sága. 503

LAKÁS

IRODÁNAK alkalmas egyszobás, elő-
szobás lakrészt keresek központba. Aján-
latok „Iroda” jellegre a Hegedüs Hirlap-
irodába küldendők. 505KIADÓ egy szép nagy üzlethelyiség a
Nagypiac-tér legforgalmasabb helyén.
Értekezni Feldheim Testvérek, Nagy-
piac-tér. 493NAGY pinchelyiség üzem vagy gyár-
nak alkalmas, a Nagypiac-tér legforgai-
masabb helyén kiadó. Értekezni le-
het Feldheim Testvérek, Nagypiac-
tér. 499

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ ember raktárnoknak
vagy nagyobb részvénytársasághoz iro-
da szolgálatnak ajánkozik. Cím: a Hege-
düs Hirlapirodába kér. 377JO pianinót vagy zongorát bérbe ke-
resek. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 471TANULÓ fizetéssel felvétetik. Fekete
bőrkereskedő, Strada Vlahuta (Szent
János-utca) 2. 486LIBRARIA Romaneasca Oradea-Mare
Strada Parcul Traian 6., keres egy
pénztáros kisasszonyt, aki jól beszél és
ír románul. Jelentkezni a fenti címhez.
Fizetés megállapodás szerint. Az igazga-
tóság. 487PERFECT szakácsnét keresek május
15-re vagy június 1-re. Cím Hegedüs
Hirlapirodában. 476ROMÁN-magyar gépiróadó jó fizetés-
sel kereset azonnaira. Dr. Hira közjegy-
ző, Ferdinánd király-körút 17. 502FEHÉRNEMŐ varró és kűtő leányo-
kat fő veszek. Jor. áth Lucia, Strada Ri-
manóczy-utca 13. 504SZOBALÉNY azonnali helyre ke-
resetik, Szegő, Ferdinánd király körút
35-43. 512ROMÁN tanítónét keresek negyedik
elemi és románnyelv tanításra. Amigó,
Fonciera biztosító. 510* Apukám, Lehár új operettje,
Blauen Bock, Chine, Manon,
Mammy, újdonságok kottája
kapható a Hegedüs Hirlapiroda
zenemű osztályában.NÉMET kisasszonyt keresek 5 éves
gyermekhez, vagy 14-15 éves leányt.
vagy idősebb megbízható nőt. Fischer
Jakab gyárigazgató (Szamosujvár)
Gherla. 509SZOBALÉNY 600 lei fizetéssel május
15-ére felvétetik. Berdach, Ferdinánd ki-
rály-körút 6., emelet. 508JOBB magya. vagy német leányt
gyermekhez elseljére azonnaira keresek.
Lőrincné Strada Ciorogar (Uri-utca) 15.
szám. 511

ADÁS VÉTEL

VILÁGOS, tömör háló jutányosan el-
adó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 475JO karban levő balkaros gép eladó.
Értekezni: Nemes, Strada Bizericea
(Templom-utca) 24. 503PIANINO elsőrangú gyártmány, telje-
sen jó, eladó. Cím. Bulevardul Regele
Ferdinand (Rákóczy-ut) 30. jobbra,
Szász. 481SÜRGŐSEN eladó nagyon szép itt ké-
szült átvető perzsaszőnyeg. Bulevardul
Regele Ferdinand (Rákóczy-ut) 30.
Szász. 39vELADÓ 12 személyes, kávé és mok-
kás szervíz, zsurasztal, szamová, an-
tlik berakásos íróasztal és comót. Cím:
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczy-
ut) 30. jobbra Szász. 482KÖZPONTBAN jömeneteli vendéglő,
korlátlan italmérőssel azonnai átadó. Ér-
tekezni Strada Episcopul Ciorogariu
(Uri-utca) 21. műszaki iroda. 492ELADÓ: ebédlő, háló és előszoba bu-
tor, fehér ágyak, képek és 2 szőnyeg
olcsó áron. Vállalunk mindennemű
ebédlő, háló, konyha, üzlet és irodai be-
rendezési butorok készítését, 1-rendű
anyagból és olcsó áron. Új butorizem
Sirul Cerbilor (Szarvas-sor) 4. 21Izlésesen és olcsón öltözködhettek, ha
SZÖVETET és bélésárutkizárólag **SZÉKELY**posztóáruházában vásárolunk
Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. sz.GYERMEKKOCSI jó állapotban eladó.
Nicolae Iorga (Zöldia-utca) 11. földszint.
501VITRIN antik üveg és tükörlappal el-
adó. Körös-utca 33. Kertésznel. 506ELADÓ kézimunka keleti mintájú,
kelim függöny 2 ablakra, perzsa asztal-
terítő. Pável püspök-utca 18. 507

KÜLÖNFÉLÉK

FOGORVOSI Ambulatorium Strada
Nicolae Iorga (Zöldia-utca) 1. Alkalma-
zottaknak, szegényeknek díjtalan szakor-
vosi kezelés. Fogtömések, műfogak
anyag megtérítésért. 623ÖRÖKBE adnám egészséges fiu gyer-
mekemet. Jókai Mór-utca 20. 500* Lehár és Kálmán új ope-
rettje: Maritza grófnő és Clocló
kottája kapható a Hegedüs Hirlapiroda
zenemű osztályában.

Febrisz-szőnyeg

gyönyörű mintájú 3x4
nalam bizonyonyban

sürgő en ela ó.

STERNBERG

Kisúldfő. Telefon: 13-45

Könnnyű

benzin

kapható minden mennyiségben

Andriska és Rosenbaum

autogarage, Ritoók-u. 15. I. em.

Eladó ingatlanok

Ferdinánd uton ház 100,000
leu. Fűszerüzlet forgalmas he-
lyen korcsmával, szép kerítél
280,000. Házak 45 és 65,000,
átvehető. Kettő ház 90 és 95,000.
Belvarosban 300,000. Modern
(magán) ház 3 szoba, fürdő-
szoba átvehető. Kézimunka üz-
let, korcsma, hentes és fűszer-
üzlet-bérletek és bodegák olcsón.
— Ház egy hold kerítél 130,000.
Több házak különböző utcákon
100,000-tól 1.100,000-ig. Házhe-
lyek 25,000-tól 30,000 ig. Szőlők
villával, jó házakkal 100,000-tól
1.500,000-ig. Göziürdő jó vidéki
városban, ugyisintén házak, fű-
szerüzletek, korcsmák. Szántók
tanyákkal vagy azok nélkül
szomszéd városokban 8 holdtól
24, háromszor 60 és 163 holdak,
kastély, cselédlak nagy istállók-
kal Kispiacnál emeletes ház
átvehető 1.500,000. Értekezni:
Tománénai Nagesz-telepen d.
u. 3 órától 6-ig. — St. Ladislau
(Körös-u.) 21.

DIVATLAP

különlegességek:

érkeztek a
Hegedüs Hirlapirodába

Angol lapok:

Modeles de Manteaux
Paris Confection
Confection

Francia lapok:

Chic Parisien
Grand Mode Parisien
Femme Chic
Coupe Exquisit

Albumok

Swart
Astra
Grand Revu
La Mode de Paris
Paris Album
Juno
Star
Saison Paris
Jeunesse Parisienne
Album D'Enfant

Szerkesztő Adol részr. 1924.